

Tweede ronde kruislingvaarzen sneller slachtrijp en zwaarder

W. J. A. Hunekamp (hoofd sectie vleesvee en schapen PR)

De gekalfde vaarzen van de tweede ronde uit de proef met kruislingvaarzen waren geslacht ruim 10 kg zwaarder. De tijd tussen kalven en slachten was ongeveer 50 dagen korter. De kg-prijs blijft nog beneden de prijs voor stierevlees.

Drie ronden van elk ca. 100 kruislingvaarzen zijn opgefokt en geïncubineerd.

Om de haalbaarheid van het een keer laten kalven van kruislingvaarzen onder Nederlandse omstandigheden te onderzoeken loopt er momenteel een proef op op het Regionale Onderzoek Centrum (ROC) De Vlierd met Piemontese X zwartbonte kruislingvaarzen. In totaal worden drie ronden van elk ongeveer honderd kruislingvaarskalveren opgefokt en geïncubineerd. Tijdens de dracht worden de dieren verdeeld over drie ruwvoerrantsoenen: alleen voordroogkuil; alleen snijmaiskuil en half voordroogkuil, half snijmaiskuil. Na het kalven worden de vaarzen zo snel mogelijk geslacht.

In Praktijkonderzoek 3^e jaargang, nummer 1, januari 1989 staat het geboorteverloop van de eerste twee ronden beschreven. In dit artikel wordt ingegaan op de gewichten bij slachten en de classificatie.

Toename geslacht gewicht

De vaarzen zijn na kalven zo snel mogelijk geslacht. Hierbij is vooral gelet op het gewicht en de slachtrijpheid van de dieren. Uiteraard zijn dieren met uier- of baarmoederontsteking pas afgevoerd nadat ze hersteld waren.

Aanvankelijk was het de bedoeling de dieren op 2 of 6 weken na kalven te slachten. Door een

tegenvallende groei tijdens de dracht van de eerste ronde bleek dat de dieren op 2 weken na kalven te licht waren. Vanaf medio juni 1988 is daarom overgestapt op het afleveren bij optimale slachtrijpheid. De dieren die voor die tijd zijn geslacht zijn dan ook buiten de berekening gehouden. In 1989 bleek dat de dieren bij aanhouden tot 6 weken na kalven te vet zouden worden en daarom is ook toen weer gekozen voor het optimaal slachtrijp afleveren van de dieren. Bij één dier moest na een keizersnede noodslachting plaatsvinden. Ook dit dier is buiten de berekeningen gelaten. De resultaten van de eerste twee ronden gekalfde vaarzen zijn weergegeven in tabel 1.

Uit tabel 1 blijkt dat de dieren van de tweede ronde sneller na kalven geslacht zijn en een hoger geslacht gewicht hebben gerealiseerd. De beleeheid van deze dieren was ook wat beter, de karkassen waren echter wel wat vetter. Een verklaring voor deze verschillen kan zijn dat de dieren van de tweede ronde tijdens de dracht wat meer krachtvoer gekregen hebben. Dit is gedaan om ervoor te zorgen dat de dieren bij kalven voldoende gewicht zouden hebben, zodat ze na het kalven snel geslacht konden worden.

Tijdens de eerste ronde kregen alleen de dieren van de snijmaiskgroep 1 kg snijmaiskernbrok per dag. Bij de tweede ronde kregen de dieren van de gemengde groep ook 1 kg krachtvoer (A-brok) per dag terwijl de dieren van de voordroogkuilgroep 2 kg A-brok per dag kregen.

Tabel 1 Slachresultaten van eerste twee ronden gekalfde kruislingvaarzen

Jaar	1988	1989
Aantal dieren	58	82
Koud geslacht gewicht (kg)	278	289
Beleeheid	> o+	< R-
Vetbedekking	3 ⁰	3 ⁺
Aantal dagen na kalven	77	25

Classificatie levend en geslacht

Van de tweede ronde zijn 65 dieren vlak voor het slachten levend geclassificeerd voor beveleesdheid en vetheid. Bij 21 dieren bleek de classificatie voor vetheid aan het levende dier gelijk te zijn aan de classificatie voor vetbedekking aan het karkas. Bij 32 dieren was er een subklasse verschil. Voor beveleesdheid waren deze aantallen respectievelijk 32 en 28. Vetbedekking is kennelijk moeilijker te voorspellen dan beveleesdheid.

Guste pinken zwaarder

Niet alle dieren zijn drachtig geworden. De gust gebleven pinken zijn aangehouden en afgezet op het moment dat ze voldoende slachtrijp waren. In tabel 2 staan de slachresultaten van de gust ge-

Tabel 2 Slachresultaten van gust gebleven pinken

Jaar	1988	1989
Aantal dieren	15	13
Koud geslacht gewicht (kg)	288	300
Beveleesdheid	< R ⁻	> R ⁻
Vetbedekking	> 3 ^o	> 3 ⁺
Leeftijd (maanden)	26	24

bleven pinken weergegeven. Uit de tabel blijkt dat ook de guste dieren van de tweede ronde zwaarder zijn afgeleverd met een betere beveleesdheid, maar ook met wat meer vet. Ook de guste dieren van de tweede ronde zijn harder gevoerd dan die van de eerste ronde.

Tevens valt het op dat de gust gebleven pinken van beide ronden zwaarder zijn afgeleverd dan de gekalfde vaarzen. De beveleesdheid was ook beter, maar de gust gebleven pinken waren wel wat vetter.

Uitgaande van een geboortegewicht van 43 kg is de gemiddelde groei van de gust gebleven dieren van de eerste en de tweede ronde respectievelijk 625 en 660 g per dag geweest.

Opbrenstprijzen beneden stierprijs

De dieren zijn allemaal afgezet via de Covoco. De gerealiseerde prijs per kg is per slachtdatum vergeleken met de stierprijs zoals die door het PVV (Produktschap voor Vee en Vlees) wekelijks wordt gepubliceerd voor stieren met een beveleesdheid van R⁰ en een vetbedekking van 3⁰. In 1988 en 1989 lag de kg-prijs van de gekalfde vaarzen

gemiddeld 13 en 10 cent beneden de stierprijs. De opbrengstprijzen per kg van de guste pinken was respectievelijk 10 en 35 cent hoger dan die van de vleesstieren!

De kg-prijs van de gekalfde vaarzen ligt dus nog beneden de stierprijs al worden de verschillen wel kleiner. Dit geeft ook nog eens aan dat vleesproductie met kruislingvaarzen een systeem is dat nog in ontwikkeling is.

Eindoordeel mogelijk na derde ronde

Het is goed dat het IVO (Instituut voor Veeteeltkundig Onderzoek) de vleeskwiteit van de gekalfde vaarzen vergelijkt met stierenvlees wat betreft kleur, waterbindend vermogen, scheurweerstand en eetkwiteit. Hierbij wordt ook de invloed van de ruwvoerrantsoenen tijdens de dracht (voordroogkuil of snijmais) nagegaan. Wanneer de resultaten van de derde ronde bekend zijn, kan ook de invloed van het ruwvoerrantsoen op de gewichten bij slachten en de classificatie worden weergegeven.